

Perifeerisen kanyylin laitto ja käsittely

Desinfioi kädet ja kerää välineet:

- sopivankokoinen turvakanyyli
- 80 % denaturoitu alkoholi (esim. A12t), tehdaspuhtaat taitokset tai käyttövalmiit alkoholitaitokset (esim. ApoWIPE)
- neulankeräysastia
- puoliläpäisevä läpinäkyvä kalvo
- staasi
- tehdaspuhtaat suojakäsineet
- 5 ml 0,9 % NaCl -käyttövalmis ruisku kanyylin testaukseen
- tarvittaessa täytä valmiiksi infuusioletku sovitulla infuusionesteellä
- tarvittaessa 3-tiehana

Kiinnitä kanyyli läpinäkyvällä kalvolla, jotta pistokohta on näkyvissä.

- Desinfioi kädet.
- Etsi suoni, aseta staasi valmiiksi. Suositeltava kanyylin paikka on kämmenselkä.
- Puhdista alue alkoholiin kostutetuilla tehdaspuhtailla tai käyttövalmiilla taitoksilla yhdensuuntaisin vedoin, anna kuivua.
- Desinfioi kädet. Pue suojakäsineet. Jos joudut uudelleen tunnustelemaan pistoaluetta, puhdista alue alkoholilla ennen kanylointia.
- Kanyloi suoni, löysää staasi, vedä neula kanyylista ja laita se neulankeräysastiaan.
- Yhdistä infuusioletku kanyyliin ja testaa kanyylin paikka infuusionesteellä tai 0.9 % NaCl:lla. Poista kanyyli, jos pistoalueelle kehittyy nestepahka tai sitä kirvelee.
- Kiinnitä kanyyli läpinäkyvällä kalvolla, ettei se liiku ja pistokohta on näkyvissä.
- Säädä virtausnopeus.
- Riisu suojakäsineet, desinfioi kädet.
- Kirjaa kanyylin laitto ja poisto fysiologiset mittaukset dreeni-välilehdelle.

Kanyylin käsittely

- Arvioi kanyylin tarve päivittäin.
- Poista tarpeeton kanyyli, samoin tarpeettomat 3-tiehanat.
- Desinfioi kädet **juuri ennen** katetrin kantaosan, 3-tiehanojen tai injektioportin käsittelyä.
- Puhdista injektioportin /venttiilitulpan ulkopinta pyyhkimällä steriileillä alkoholiin kostutetuilla taitoksilla (voit käyttää myös käyttövalmiita 80 % alkoholitaitoksia esim. ApoWIPE; koko väh. 5 x 5 cm) ja anna kuivua 5-10 s. Puhdista näkyvä erite ensin 0,9 % NaCl:an kostutetuilla steriileillä taitoksilla.
- Huuhdo kanyyli aina ennen ja jälkeen lääkkeen antamisen lääkkeen kanssa yhteensopivalla infuusionesteellä. Keittosuolaliuoshuuhteluun suositellaan 0,9 % NaCl - käyttövalmiita ruiskuja.
- Vaihda steriili korkki uuteen joka kerta.

Kanyylin pistokohdan tarkkailu ja hoito

- Tarkista ja tunnustele punktioalue **joka työvuorossa** desinfioiduin käsin kalvon päältä. Kiinnitä huomiota seuraaviin: kuumotus, punoitus, turvotus, kipu ja/tai erityis ja kirjaa havainnot hoitosuunnitelmaan.
- Vaihda kanyyli, jos on infektion merkkejä, se on liukunut ulospäin tai ei toimi kunnolla.
- Vaihda kalvo, jos se on irronnut tai likaantunut tai kanyylin tyvi on eritteinen. Puhdista eritteinen kanyylin tyvi ensin keittosuolaliuksella ja sen jälkeen denaturoidulla alkoholilla. Pyyhi pistokohta aina pistopaikasta pois päin.
- Desinfioi pistokohta aina kalvon vaihdon yhteydessä denaturoidulla alkoholilla.
- Käytä tehdaspuhtaita suojakäsineitä kalvon poistossa ja kanyylin juuren puhdistuksessa. Likaisten sidosten poiston jälkeen riisu likaiset suojakäsineet, desinfioi kädet ja pue uudet suojakäsineet. Kanyylin pistokohtaan kosketaan vain steriileillä käsineillä, steriileillä välineillä tai alkoholitaitoksella.
- Suihkussa käynti ei vaadi kanyylin lisäsuojausta, jos kalvo on tiivis.
- Mikäli aseptiikka ei ole kanyylin laitossa toteutunut esimerkiksi ensiapu- tai hätätilanteessa, tulee kanyyli vaihtaa uuteen mahdollisimman pian.

Infuusioletkujen ja kolmitiehanojen vaihto ja merkinnät

- Vaihda jatkuvana infuusiona menevien perusliuosten infuusioletkut ja 3-tiehanat 4 vrk:n välein, lääkeinfusioiden letkut lääkkeen oman ohjeen mukaan. Merkitse tarralla päivämäärä ja kellonaika infuusioletkuihin letkujen vaihdon yhteydessä.
- Poista määrääjain tai tarvittaessa annosteltavien lääkkeiden infuusioletkut heti käytön jälkeen tai lääkkeen anto-ohjeen mukaan.
- Vaihda ravintoliuosten ja rasvaa sisältävien lääkkeiden infuusioletkut ja 3-tiehanat valmistajan antaman ohjeen mukaan.
- Poista verensiirtoletkut tiputuksen jälkeen välittömästi tai viimeistään 6 tunnin kuluttua. Huuhdo lopuksi kanyyli 5 ml 0,9 %:lla keittosuolaliuksella.

